

KOHILA VALLA HARIDUSE ARENGUKAVA 2011–2018

SISUKORD

Sisukord.....	1
Sissejuhatus	2
Visioon	3
Üldeesmärk.....	3
Kultuurilised eeldused haritud elaniku kujunemiseks ja püsimiseks.....	4
Sotsiaalsed eeldused haritud elaniku kujunemiseks ja püsimiseks	4
Õppe-kasvatussüsteemiga seotud eeldused haritud elaniku kujunemiseks ja püsimiseks.....	5
Informatsioonilised eeldused haritud elaniku kujunemiseks ja püsimiseks.....	7
Majanduslikud eeldused haritud elaniku kujunemiseks ja püsimiseks	8
Arengukava puudutavad sätted.....	9
Mõisted	9
Info.....	9

SISSEJUHATUS

---

20 taasiseseisvumisjärgse aasta jooksul on Kohila valla haridussüsteemis intensiivselt loodud uusi struktuure, seejuures mitmekesiseid õppevõimalusi kõigile eagruppidele. Vallas toimib haridusinstitutionide võrk, kuhu peale perede kuuluvad lasteaiad (Sipsik ja Mäni Kohilas, Linnupesa Sutlemas ja Põnnipere Prillimäel), Kohila Gümnaasium koos Hageri algklassidega, Kohila Koolituskeskus, Kohila Keskkonnahariduse Keskus, Kohila, Hageri ja gümnaasiumi raamatukogud, Hageri rahvamaja, Hageri muuseum, Kohila ja Hageri avatud noortekeskus, Triinu-Taavi päevahoid (eraõiguslik), spordiklubid, teabetoad külades (Pahkla, Prillimäe, Hageri), tegutsevad seltsid. Vallavalitsuse juurde on loodud haridus- ja kultuurinõunike ametikohad. Eri põlvkondi koondavate õppevõimaluste olemasolu on Rapla maakonnas unikaalne.

Kohila valla hariduse arengukava loomise eesmärk on luua valla ja selle elaniku arenguks eelduseid, mis tagavad valla, valla elanike ja haridussüsteemi jätkusuutliku arengu ning täiustavad kohaliku omavalitsuse haldussuutlikkust.

Haridussüsteemi komponendid on kõik ühiskonna institutsioonid ja põhiprotsess on inimese areng. Haridussüsteemis luuakse eeldusi selleks, et inimene saaks kujuneda haritlaseks ja püsida haritlaseks, areneda ning õppida kogu elu. Haritud inimene on teadlik, suuteline otsustama ja oma tegevuse eest vastutama. Haridus on valmisolekute kujunemise elukestev jada ning hõlmab inimese arengut sünnist surmani. Haridus on isiksuse, kogukonna, ühiskonna arengutegur ning taseme näitaja. See on eeldus, mille kaudu on võimalik kujuneda demokraatlikuks riigiks ning säilitada oma kultuuri-identiteet, vaimsus ja eripära.

Kohila valla hariduse arengukava määratleb järgmise seitsme aasta olulisemad eesmärgid ja tegevused haridussüsteemis. Arengukava koostamisel on silmas peetud perspektiivi aastani 2018, mis hõlmab kaht vallavolikogu valimisperioodi. Arengukava põhjal loob koostöökogu 2011. aastal kaheaastase tegevusplaani.

Arengukavas on sõnastatud üldised eesmärgid, kriteeriumid, mõõdikud ja prioriteetsed tegevussuunad. Arengukava laiendatud versioonis on esitatud arengukava teoreetiline ja metodoloogiline alus, prognoosid ja olukorra analüüs. Arengukava koostamisel on tuginetud valla haridussüsteemi ja seda mõjutavate kultuuriliste, sotsiaalsete ja majanduslike tegurite analüüsile.

Arengukava väljatöötamisel on lähtutud järgmisest metoodikast: loodi haridussüsteemi käsitlemise alus ja töötati välja seda iseloomustavad karakteristikud (subjektid, tegevused, tulemused, väljundid, saavutatud seisundid), määratleti prognoosid ja sõnastati visioon. Seejärel sõnastati kriteeriumid karakteristikute hindamiseks ning hinnati neid vastavalt kriteeriumitele. Selle alusel sõnastati eesmärgid, mõõdikud ja tegevused. Järelduste põhiküsimus oli: mida on vaja valla haridussüsteemis muuta, täiustada ja säilitada ning milles muutused seisnevad?

Antud dokumendis on arvestatud elanikkonna küsitluse, individuaalsete intervjuude, arutelude ja komisjonide ettepanekutega. Protsessis osales üle 350 inimese.

Arengukava on omavalitsuse ja allasutuste tegevuse, eelarvete koostamise, investeringute ja rahastamiste taotluste ning allasutuste arengukavade alus. Arengukava täiendatakse ja selle täitmist analüüsitakse iga kahe aasta tagant.

VISIOON

Kohila on õppiv vald, milles kõigil elanikel on võimalik kujuneda haritud inimeseks ja püsida haritud.

ÜLDEESMÄRK

Lua eeldused Kohila valla elanike harituks kujunemist toetava haridussüsteemi arenguks ning otstarbekaks, efektiivseks ja intensiivseks toimimiseks.

SEISUND AASTAL 2018

- Kohila vallas on elujõuline kultuuriruum.
- Valla haridussüsteem toetab sotsiaalset sidusust.
- Valla õppe- ja kasvatussüsteem on mitmekesine ja kvaliteetne ning lähtub ühiskonna, valla ja elanike vajadustest. Vallas toimib erivajadustega õppijate tugisüsteem. Vallas on ajakohane virtuaalne ja füüsiline õppekeskkond.
- Valla elanikud on informeeritud õppevõimalustest ja haridussüsteem on mainekas.
- Valla haridussüsteemi rahastamine on stabiilne ja jätkusuutlik.

TULEVIKUVISIOONIST LÄHTUVAD TAKTIKALISED PRIORITEEDID JÄRGMISEKS KAHEKS AASTAKS

- Hariduslike ja kultuuriliste traditsioonide säilitamine ning arengueelduste loomine.
- Valla haridussüsteemi positiivse maine kujundamine.
- Õppekeskkonna ajakohastamine ja uuendamine (eelkõige IKT vahendite abil).
- Haridusasutuste õppesuundade ja/või eripära väljatöötamine ning mitmekesistamine.
- Lasteaiakoha võimaldamine kõigile soovijatele (vastavalt koolieelse lasteasutuse seadusele).
- Erivajadustega õppijate toetamine.
- Professionaalse personali olemasolu haridussüsteemis.

HARIDUSSÜSTEEMI MÕJU AVALDUB JÄRGMISTES KATEGOORIATES

- haritud elanikkond, kellele on iseloomulik igapäevaeluga toimetulek, elukvaliteet, st ollakse füüsiliselt, psühholoogiliselt terve ja eripärane; kuulutakse perekonda ja kogukonda; ollakse valmis töötama ja ennast teostama ning täiendama end kogu elu jooksul; käitutakse ühiskonnas sobivaks peetaval viisil;
- kogukonna sidusus, sotsiaalne stabiilsus, elanike mõju ja osalemine selles;
- piirkonna funktsioneerimine ja areng, majanduslik jõukus, elukeskkonna täisväärtuslikkus ja atraktiivsus.

MÕJU ASPEKTIDEST LÄHTUDES ON VÕIMALIK MÄÄRATLEDA MÕNED PRIORITEEDID

- Elukeskkonna vääristamise ning piirkonna funktsioneerimise ja arengu aspektist on tähtis kogu haridussüsteem, selle maine ja kvaliteet. Arvestades mastaapsust, on peatähtis üldhariduskool. Elanikkonna harituna püsimiseks on vaja väärtustada elukestvaid õpet.

- Sotsiaalsel sidusust arvesse võttes tuleb tagada elanikkonna võrdne ligipääs õppevõimalustele ja üldharidusele.

LÄHTUDES EELNEVAST, SAAB PÜSTITADA KÜSIMUSE, MIS ON ARENGUKAVA ALUS: MILLISED ON PARIMAD VÕIMALIKUD TINGIMUSED KOHILA VALLA ELANIKE HARITUKS KUJUNEMISEKS JA PÜSIMISEKS KOHILA VALLAS?

Haritud elaniku kujunemiseks on võimalik luua kultuurilisi, sotsiaalseid, informatiivseid, majanduslikke ning õppekeskkonna ja haridussüsteemi kvaliteediga seonduvaid eeldusi. Eeldused on avatud alljärgnevas.

KULTUURILISED EELDUSED HARITUD ELANIKU KUJUNEMISEKS JA PÜSIMISEKS

ÜLDEESMÄRK 1: KULTUURIRUUMI ELUJÕULISUS

KRITEERIUMID JA INDIKAATORID

- **Kultuuriliselt järjepidev ja jätkusuutlik, mitmekesine, uuenev ja vaimsust väärtustav keskkond.**
Indikaatorid: valla kultuurivaldkonna statistika; kultuuripärandit tutvustavad õppeprogrammid ja -materjalid, teavikud; elanikkonna rahulolu valdkonnaga.

EESMÄRK – SOOVITAV SEISUND AASTAKS 2018

- Kodukohta ja vaimsust väärtustav ning uuenev ja mitmekesine kultuuriruum.

TEGEVUS, EESMÄRGI SAAVUTAMISE PÕHIMEHCHANISMID

- Toetada kultuuriruumi rikastavaid organisatsioone, tegevusvaldkondi ja isikuid (sh eestvedajad), programme ja sündmusi. Korraldada konkursse, koolitusi, arutelusid, ideekodasid ja teha analüüse.
- Toetada muuseumi, raamatukogusid ja teabetubasid kui õppimise, elamuste ja teabehanke keskusi ning kasvatada nende mõju.
- Algatada kodukoha loomeinimesi tutvustav programm, et äratada elanikkonnas huvi mitmesuguste loomevaldkondade vastu.
- Uurida, teadvustada ja vääristada kultuuripärandit ning teha kättesaadavaks kodukoha kultuurivaramu (sh digitaalkeskond, kodulooliste trükiste avaldamine ja kogumine jms) ning tutvustada mitmekesisest kultuuripärandit õppeprogrammide ja -materjalide kaudu.
- Töötada välja tegevused vallaülese kultuuriruumi mitmekesistamiseks (kihelkondliku printsiibi rõhutamine jm).
- Ajaloolise pärimusega seotud paikade hoidmine, kaitsmine ja korrastamine.
- Oma identiteeti ja kodukoha ajalugu väärtustava õppekava väljatöötamine.
- Algatada kodukoha ajaloo uurimist toetav programm.

SOTSIAALSED EELDUSED HARITUD ELANIKU KUJUNEMISEKS JA PÜSIMISEKS

ÜLDEESMÄRK 2: KOGUKONNA SIDUSUS

KRITEERIUMID JA INDIKAATORID

- **Elanike seotus ühiskonna ja kogukonnaga, aktiivsus. Indikaatorid:** sotsiaalmajanduslike probleemide kahanemine; kodanikuühenduste arv ja aktiivsus; huvialategevuses ja vabahariduses osalejate arvu kasv.
- **Vaesuse mõju (nt võõrandumine) ja haridusliku kihistumise ennetamine. Indikaatorid:** lasteaia mitteamalaste laste arvu kahanemine; koolist puudumiste vähenemine; huvialategevuses ja vabahariduses osalejate arvu suurenemine; pikapäevakoolis või -rühmas osalejate arvu kasv; perekoolis osalejate arvu kasv; ennetusplaanide olemasolu ja loomine, toetuste maksmine.

EESMÄRK – SOOVITAV SEISUND AASTAKS 2018

- Kogukonna sidusus ja võrdsed võimalused elukestvaks õppeks.

TEGEVUS, EESMÄRGI SAAVUTAMISE PÕHIMEHCHANISMID

- Kaasata elanikke, eriti väiksema sissetulekuga inimesi (tööotsijad, vähekindlustatud) vabahariduslikele koolitustele. Koolitus pakub võimalikult laias valikus kodulähedast õpet, toetab elanike isiksuse arengut ja aktiivseks kodanikuks kujunemist ning aitab igapäevaelu ja -tööga hakkama saada.
- Täiustada tugisüsteeme, et ennetada vaesusest (sh töötusest) tulenevat hariduslikku kihistumist. Analüüsida ja teha regulaarset statistikat õppijate haridusteed mõjutavate sotsiaal-majanduslike probleemide ja koolikohustuse täitmise kohta. Koordineerida tegevusi abivajajate õigeaegseks märkamiseks ja teavitamiseks.
- Luua pikapäevakool kuni 6. klassini.
- Tagada toimiv süsteem käitumisraskuste ja hälbiva käitumise ennetamiseks.
- Luua perekool, mille ülesanne on praeguste ja tulevaste lapsevanemate koolitamine.
- Toetada valla haridussüsteemi kaudu elanikkonna sotsiaalset sidusust ja kultuur-hariduslikku initsiatiivi soosivaid tegevusi.

ÕPPE- JA KASVATUSSÜSTEEMIGA SEOTUD EELDUSED HARITUD ELANIKU KUJUNEMISEKS JA PÜSIMISEKS

ÜLDEESMÄRK 3: VAJADUSTEST LÄHTUV, MITMEKESINE JA KVALITEETNE ÕPPE- JA KASVATUSSÜSTEEM

KRITEERIUMID JA INDIKAATORID

- **Elukestvat õpet, õppimist ja haridust väärtustav keskkond. Indikaatorid:** elanikkonna õpihuvi; elukestva õppe, hariduse ja õppimise tunnustamine eri väljundite kaudu; valla haridussüsteemis toimuvates ümber- ja täiendõppes osalejate arv; tasemeõppes osalejate arv.
- **Õppevõimalused. Indikaatorid:** õppevõimaluste põhjendatus, mitmekesisus ning kõigi eagruppide, keelerühmade ja piirkondade elaniku ligipääs õppele; õppesuundade mõjus; gümnaasiumiastme jätkusuutlikkus; positiivne õpperänne.
- **Õppe ja kasvatus kvaliteet. Indikaatorid:** õppija arengukesksuse kontseptsioonist lähtumine; õppe vastavus eri osapoolte ootustele ning praegustele ja tuleviku vajadustele; tasemeõppe valdkonna ja valla huvikoolis või -ringis õppimise seosed; lastevanemate valmisolek laste arengu toetamiseks; personali professionaalsus; haridussüsteemis tehtud uurimuste arv ja mõjus;

rahvusvaheline koostöö; õppe avatus täiustamisele (tagasisidustus, õppe mõju hindamise tulemused jms); põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite tulemuste analüüs.

- **Õppe- ja kasvukeskkond on psühholoogiliselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt turvaline. Indikaatorid:** laste koolivalmidus, keskkonna turvalisuse kasv, õppijate sotsiaalne küpsus.
- **Organisatsiooniline kavandatud ja toimiv koostöö. Koostööst lähtuv sidusus kavandamisel, põhitegevuses, personali koolituses, ressursside jagamisel. Indikaatorid:** mõjusad nõupidamised ja ühiskoolitused; sidustatud tegevus, (õppe)võimalused ja ressursside jagamine.
- **Vabatahtliku tegevuse intensiivistumine ja tegijate tunnustamine. Indikaatorid:** kolmanda sektori projektide mõjusad ja konkursid.
- **Erivajadustega õppijatega arvestamine ja vajalike tugiteenuste pakkumine. Indikaatorid:** erivajadustega õppijate ühtne andmebaas; vajalike tugiteenuste olemasolu; diferentseeritud õppevõimalused.
- **Füüsiline õppekeskkond on nüüdisaegne ja õppijasõbralik. Indikaatorid:** IKT vahendite ajakohasus, materiaa- tehnilise baasi tänapäevasus; vajalike õppekohtade piisavus ja hoonete õppijasõbralikkus; toimivad logistilised lahendused.
- **Looduskeskkonda kasutatakse elanike arengu toetamiseks. Indikaatorid:** õpperadade arv, õppe maht, kasutuse intensiivsus.

EESMÄRGID – SOOVITAV SEISUND AASTAKS 2018

- Elukestev õpe on süsteemne ja kõik osalejad väärtustavad seda.
- Õppevõimalused lähtuvad elukestva õppe ideoloogiast, elanike ja ühiskonna vajadustest ning kohaliku omavalitsuse võimalustest ja kolmanda sektori panuse kasvust.
- Gümnaasiumiastme õpilaste arv on suurenenud oma vallast ja lähivaldadest tulevate õppijate tõttu.
- Haridussüsteemi kvaliteedimärk on õppija arengukeskse kontseptsiooni, ajakohase õppesisu ning tänapäevaste, mitmekesiste õppemudelite ja -meetodite rakendamine.
- Haridussüsteem on füüsiliselt, sotsiaalselt ja psühholoogiliselt turvaline, õppijaid iseloomustab õpihuvi.
- Õpetajad, koolitajad ja haridusjuhid on professionaalsed ja motiveeritud.
- Toimib sidus, optimaalne ja arenev organisatsiooniline struktuur, kus õppevõimalused on integreeritud.
- Erivajadustega õppijate tugiteenused vallas vastavad vajadustele, on toimivad ja optimaalsed.
- Füüsiline õppekeskkond on nüüdisaegne ja õppijasõbralik.
- Looduse võimalusi kasutatakse õppimiseks ja tervise edendamiseks.

TEGEVUS, EESMÄRGI SAAVUTAMISE PÕHIMEHCHANISMID

- Õppevõimalused
  - Analüüsida regulaarselt ja sidustada kõigi eagruppide õppevõimalusi ja -kvaliteeti ning luua uusi võimalusi.
  - Nõustada elanikkonda (taseme- ja karjäärinõustamine), selgitada välja vabaharidusliku ja tööalase täiendkoolituse vajadus ning töötada välja ja rakendada õppeprogramme.
  - Väärtustada noorsootööd ja terviseedendust ning kasvatada nende osatähtsust haridussüsteemis.
  - Töötada välja ja mitmekesistada haridusasutuste õppesuundi ja/või eripära.
- Õppe kvaliteet

- Tagada toimiv õppeasutuste sise- ja välishindamine ning edasi- ja tagasisidestatus.
- Luua õppelabor, mille ülesanne on võimaldada haridussüsteemis uudsete õppemudelite ja -meetodite (kogemus-, uurimuslik-, aktiiv- ja probleemipõhine õpe) harjutamist ja rakendamist.
- Analüüsida regulaarselt käitumisprobleeme, vajaduse korral luua programme, mis ennetavad probleeme ja tõstavad õpihuvi.
- Algatada ja toetada õppevaliteeti parandavaid uurimusi ja koostööprojekte. Teha koostööd riigisiseste ja rahvusvaheliste kompetentsi- ja uurimisüksustega, samuti kohalike ettevõtjatega.
- Personal
  - Rakendada ajakohast personalipoliitikat, millega luuakse eeldused professionaalse personali (juhid, koolitajad, õpetajad, treenerid, ringijuhid, kultuuritegelased, noorsootöötajad) värbamiseks, hoidmiseks, arenguks ja tunnustamiseks. Personalipoliitika võimaldab reguleerida täiendõppe kavandamist ja korraldamist ning selle tulemuslikkuse ja mõju hindamist, personali mentorlus- või supervisioonisüsteemi loomist. Tagada süsteemsed arenguestlused.
- Organisatsiooniline struktuur
  - Moodustada haridussüsteemi juhtide koostöökogu, et haridussüsteem oleks sidus. Koostöökogu tegevus on eesmärgistatud, regulaarne, kavandatud ja koordineeritud ning selle toimimise eest vastutab haridusnõunik. Koostöökogu töötab välja hariduse arengukava rakenduskava koos eelarvega.
  - Tagada õppeasutuste hoolekogude tegevuse läbipaistvus.
  - Seoses jõudsalt kasvanud struktuuriga analüüsida haridussüsteemi ametikohti, et saaks korrastada vastutusvaldkondi ja rolle.
  - Luua eeldusi kolmanda sektori partnerluse ja vabatahtliku tegevuse osakaalu suurenemiseks haridussüsteemis.
- Tugisüsteemid
  - Tagada haridusasutustes vajalikud tugispetsialistid ja abiõpetajad.
  - Tagada eesti keele õpe muukeelsetele koolieelikutele ja algklasside lastele.
  - Võimaluse korral luua lasteaia tasandusrühm.
  - Analüüsida lihtsustatud õppekava rakendamise võimalusi.
  - Märgata õppijate andeid, toetada lisavõimalustega eriandekust.
- Füüsiline ja virtuaalne ja looduslik õppekeskkond
  - Töötada välja alternatiivid algkooli õppekohtade puuduse lahendamiseks.
  - Laiendada Prillimäe ja Sutlema lasteaedu, et saada juurde lasteaiakohti. Luua alternatiivseid lastehoiuvõimalusi.
  - Kohandada gümnaasiumihoone õppijasõbralikuks.
  - Vajaduse korral luua õpilaskodu kohti, kasutades mh alternatiivsed võimalusi (kostilised jmt).
  - Töötada välja toimivad logistilised lahendused negatiivse õpperände vähendamiseks, luua võimalused Kohila kooli, huvialakooli ja -ringidesse pääsemiseks.
  - Täiustada infotehnoloogilisi lahendusi, arendada süsteemi ja luua kasutajatugi.
  - Toetada õppesuundi materiaal-tehnilise baasi rikastamise ja integreerituse näol.
  - Luua täiendavad õuesõppe võimalused.

ÜLDEESMÄRK 6: ELANIKE INFORMEERITUS JA HARIDUSSÜSTEEMI MAINEKUS

KRITEERIUMID JA INDIKAATORID

- **Teavitussüsteem on operatiivne, regulaarne ja kavandatud ning selle tulemusena kasvab elanikkonna informeeritus ja õppes osalemine. Indikaatorid:** regulaarsed artiklid meedias; informatiivsed õppeasutuste kodulehed; õppevõimaluste ühtne avalik andmebaas; õppes osalemise kasv; teavituspakett.
- **Proaktiivne karjääri- ja õpinõustamine on elanikele kättesaadav. Indikaator:** karjääri- ja õpinõustamise kättesaadavus.
- **Haridussüsteem on usaldusväärne ja hea mainega. Õppimise, õppija, õpetaja, õppeasutuse üle võib uhkust tunda. Indikaatorid:** osapoolte rahulolu; õppes osalemise määr; positiivne õpperänne; vilistlaste panus haridussüsteemi.

EESMÄRGID – SOOVITAV SEISUND AASTAKS 2018

- Teavitussüsteem on operatiivne, regulaarne, kavandatud ja sihtgrupipõhine ning selle tulemusena kasvab elanikkonna informeeritus õppevõimalustest ja õppes osalus.
- Haridussüsteemi tuntakse Kohila vallas ja ümberkaudsetes valdades elukestva õppe süsteemina ning ajakohaste, õppija arengust lähtuvate õppemudelite kaudu.

TEGEVUS, EESMÄRGI SAAVUTAMISE PÕHIMEHCHANISMID

- Teha kättesaadavaks õppevõimalusi ja õpet puudutav andmebaas valla kodulehel.
- Luua kõigil haridusasutuste kohta informatiivsed kodulehed.
- Algatada haridussüsteemi mainekujundusprogramm ja töötada välja teavituspaketid.
- Õppevõimalustest teavitatakse operatiivselt ja regulaarselt valla lehe, kodulehe ja teadetetahvlite kaudu. Informeerida sihtgruppide kaupa. Anda regulaarselt ülevaade õppeasutuste sisulise tegevuse kohta.
- Tagada karjääri- ja õpinõustamine kõigile valla elanikele.

MAJANDUSLIKUD EELDUSED HARITUD ELANIKU KUJUNEMISEKS JA PÜSIMISEKS

ÜLDEESMÄRK 7. STABIILNE JA JÄTKUSUUTLIK HARIDUSSÜSTEEMI RAHASTAMINE

KRITEERIUMID JA INDIKAATORID

- **Haridussüsteem on majanduslikult efektiivne ja stabiilne. Indikaatorid:** personali konkurentsivõimeline palk; lisarahastamisvõimaluste kasv; haridussüsteemi rahaliste vahendite stabiilsus; jätkusuutlikkuse näitajad (investeeringud, programmid, projektid).
- **Meetmed piiratud majanduslike võimalustega õppijate ja personali toetamiseks. Indikaatorid:** väljamakstud toetuste vajadus ja maht.

EESMÄRK – SOOVITAV SEISUND AASTAKS 2018

- Haridussüsteemi jätkusuutlikkuse tagamine stabiilse rahastamise toel.

TEGEVUS, EESMÄRGI SAAVUTAMISE PÕHIMEHCHANISMID

- Määratleda valla haridussüsteemi rahastamise prioriteedid.
- Pakkuda haridus- ja kultuuritöötajatele konkurentsivõimelist palka.
- Otsida lisarahastamisvõimalusi, kirjutada projekte.
- Luua fonde ja leida muid rahastamisvõimalusi vähemkindlustatud ja/või andekate õppijate ning haridus- ja kultuuritegelaste toetamiseks. Töötada välja vastavad kriteeriumid.

ARENGUKAVA PUUDUTAVAD SÄTTED

- Vald on hariduse arengukava protsessi algataja ja arengukava rakendamise eestvedaja. Arengukava loomisega kaasneb suurem teadlikkus ning tugi valla elanike ja haridussüsteemi arengule. Haridusküsimustega tegeletakse süsteemselt, lähtudes kaugemast perspektiivist.
- Hariduse arengukava muudetakse seoses siduvate normatiivaktide ja riikliku õppekava muudatustega ning koolivõrgu korrastamise, samuti arengukava analüüsist ja haridusasutuste sisehindamisest tulenevate vajaduste tõttu. Arengukava muudatuse algatab volikogu, hariduskomisjoni või koostöökogu ettepanekul ja arengukavas määratud tähtaja möödumisel.
- Kuna hariduse valdkonnas on keerukas sätestada pikemaajalisi eesmärke, on kavandatud arengukava põhjalikum läbivaatus nelja aasta pärast ning konkreetset tegevussuunad koos vastutajate, tähtaegade ja kulude allikatega esitatakse **rakenduskaavas**, mille koostöökogu töötab välja kaheks aastaks.

MÕISTED

Elukestev õpe hõlmab kõiki elu jooksul ette võetud õppetegevusi, mille eesmärk on parandada ja täiendada oma teadmisi ja oskusi vastavalt iseenda, ühiskonna ja tööturu vajadustele.

Õppija arengukeskne kontseptsioon tähendab, et haridussüsteemi põhiprotsess on õppija areng, millest lähtuvalt kavandatakse õpet ja muutusi haridussüsteemis.

Hariduslik erivajadus on õppijate võimetest, taustast ja isikuomadustest lähtuvad erisused, mille muutumist ja arengut on keerukas toetada tavapärasel õpikeskkonnas. Hariduslikud erivajadused on ajutine õpiraskus (ka keeleoskuse puudumine); erianekus; kasvatusraskus; kehapuue; kirjutamis-, lugemis- ja/või arvutusraskus; kuulmis-, kõne- ja/või nägemispuue; pervasiivne arenguhäire; psüühilised erivajadused; terviseprobleemid; muu erivajadus. Võimalikud tugiteenused on individuaalne õppekava, logopeediline abi, nõustamine, parandusõpe, tugiisik ja eesti keele õpe.

INFO

Ettepanekud saata elektrooniliselt aadressile: reet.reispass@kohila.ee